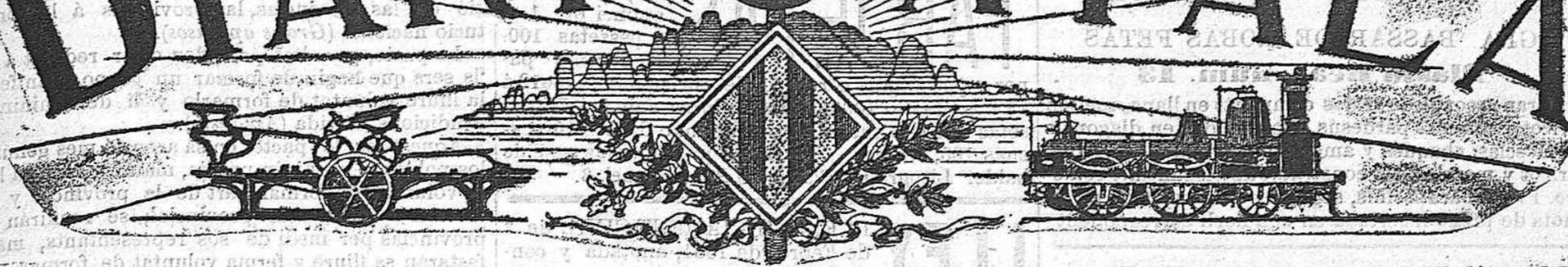


# DIARI CATALA



POLITICH Y LITERARI

REDACTAT EN LAS QUATRE PROVINCIAS DE CATALUNYA.

**REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.**

EN BARCELONA, Carrer de Fernando, n.º 32, 1.º  
 EN GIRONA, Llibreria de Dorca, Plassa de la  
 Constitució, n.º 9.  
 EN LLEYDA, Plassa Constitució, n.º 21, ent.º  
 EN TARRAGONA, Rambla de Sant Joan, n.º 58.  
 SUCURSAL EN GRACIA, Devant del Teatro, dipò-  
 sit de màquines de cusir.

**Dilluns 23 de Maig de 1881.**

SANT DEL DIA.

La aparició de Santiago.  
 QUARANTA HORAS.

EN BARCELONA: Igle de Sta. Maria Magdalena. EN  
 GIRONA: Iglesia de S. Lúcas.—EN LLEYDA: En lo Sa-  
 grat Cort de Maria.—EN TARRAGONA: En la iglesia de  
 las hórfaas.

**PREUS DE SUSCRIPCIÓ.**

EN BARCELONA, un mes. . . . . 5 rals  
 EN GIRONA, LLEYDA Y TARRAGONA, un  
 mes. . . . . 6 >  
 DEMÉS PUNTS d' ESPANYA, un trimes-  
 tre. . . . . 20 >  
 ESTRANGER (unió postal), id. . . . . 40 >

**ESPECTACLES.**

**Barcelona.**

**PUBLICHS.**

**GRAN TEATRO DEL LICEO.**—Avuy 23.—35.ª  
 d' abono y 36 Transmissible.—A benefici de don  
 Joan Diaz, avisador de aquest teatro, en lo que per  
 un particular favor al Beneficiat prenen part los  
 aplaudits artistas senyoreta donya Josefina Musia-  
 ni y don Emili Lestellier.

La comedia en tres actes, **El Pañuelo Blan-  
 co**, Cavatina de l' ópera, **Lucia di Lammer-  
 mora**, cantada per la senyoreta Musiani.

Aria final de la mateixa ópera, cantada per lo  
 tenor senyor Lestellier y coro de homens.

Finalitzarà la funció ab lo ball **Una fiesta  
 en la playa**.

Entrada 4 rals.—Quint pis 2 rals.—A dos quarts  
 de nou.—No hi haurá safata.

**TEATRO ROMEA.**—Funció pera avuy dilluns  
 á benefici de don Francisco Comas. Lo drama en  
 3 actes y un prólech **El gran galeoto** y la  
 pessa **Cel Rogent**.

Entrada á localitats 3 rs. Id al segon pis 2 rals.  
 —A las 8.—Hi haurá safata.

Demá dimars.—Teatro Catalá.—A benefici de  
 la Societat coral Amichs Tintorers de Barcelona.  
 La comedia en 3 actes **Lo dir de la gent** y  
 la pessa **Cap y cua** y concert per la Societat  
 coral beneficiada.

Se despatxa en Contaduría.

Lo dimecres benefici de don Emili Casas. Lo  
 drama catalá en 3 actes **La clau de casa** y  
 la pessa **A casa la sonámbula**.

Se despatxa en Contaduría.

**CIRCO ECUESTRE BARCELONES.**—Plassa  
 de Catalunya.—Gran companyia eqüestre, gimná-  
 stica, acrobática y cómica dels senyors Alegria y  
 Chiesi.—Avuy dilluns 34 de Maig extraordinaria  
 funció Eqüestre, Gimnástica, Acrobática y cómica,  
 á dos quarts de nou de la nit.

Entrada 3 rs.

**TEATRO LIRICH.**—Sala Beethoven.—Concerts  
 clàssichs.—Concert extraordinari fora d' abono,  
 pera la nit del dimars 24 del corrent, dirigit per lo  
 célebre compositor y concertista de piano, Mr.  
 Saint Saens, y en lo que pendrá part la aplaudida  
 violinista Teresa Tua. Entrada 1'50 pessetas. A dos  
 quarts de nou.

**PLASSA DE TOROS DE BARCELONA**

Los dias 26 y 29 del corrent mes, se verificaran  
**duas corridas de toros**, procedents de las  
 ganaderias de **Miura y Lopez Navarro**,  
 torejats per en **LAGARTIJO** y sa cuadrilla.  
 Continúa obert l' abono de localitats fins al di-  
 mars 24 en lo Teatro Principal.

**TEATRO ESPANYOL.**

TEMPORADA d' ISTIU DE 1881.

**Gran companyia de Sarsuela.**

Personal de la Companyia per ordre alfabetic

Mestres directores: Don Menal Fernandez Caba-  
 llero.—Don Angel Rubio.—Don Casimir Espino.

Director d' escena: Eugeni Fernandez.  
 Primeras tiples: Senyora Cortés de Pedral, donya  
 Dolors.—Franco de Salas, dano Dolors.

Tiple cómica: Senyoreta Bianco, donya Josepha.  
 Contrals: Senyora Quesada, donya Dolors, sen-  
 yora Ruiz, donya Cárme.

Característica: Senyora Sumaña, donya Emilia.  
 Segonas tiples: Senyora Botella, donya Francis-  
 ca.—Senyora Carné, donya Paulina.—Senyora Gil,  
 donya Consol.—Senyora Miarnez, donya Angela.  
 —Senyora Nacher, donya María.

Partiquinas: Senyora Anñon, donya Cárme.—Se-  
 nyora Sanchez, donya Lluisa.—Senyora Sanchez,  
 donya Remigia.

Primers tenors: Senyor Bergés, don Eduard.—  
 Senyor Carbonell, don Joseph.

Primers barítonos: Senyor Arogs, don Rafel.—  
 Senyor Navarro, don Ramon.

Primer baix: Senyor Banquells, don Daniel.  
 Tenors cómichs: Senyor Lopez, don Pau.—Senyor  
 Senis, don Lluís.

Segon barítono: Senyor Solana, don Aquilano.  
 Segon baix: Senyor Alcalde, don Joaquím.

Partiquins: Senyor Bareda, don Manel.—Senyor  
 Contreras, don Joseph.—Senyor Gomez, don Jo-  
 seph.—Senyor Lluch, don Joaquím.—Senyor Senis,  
 don Joseph.

Apuntadors: Senyor Garin, don Enrich.—Sen-  
 yor Varela, don Llorens.

Coro, 30 personas de abdós sexes.—Orquesta,

30 professors.—Sastre, donya Concepció Vasallo  
 y Malatesta y C.ª.—Atrecista, don Eduart Tarascó.  
 —Perruquer, Pere Pons y Ponsentí.—Arxiver, don  
 Lluís Carbonell.

**COMENSARA LA TEMPORADA LO DIA 1 DE JUNY.**

Repertori.—Además de lo mes selecte del antich,  
 l' Empresa posará en escena las següents obras  
 novas, estrenadas en Madrit ab extraordinari  
 éxit:

**La abadia de Rosario, La mendi-  
 ga de Manzanares, El sacristan de  
 San Justo, La Farsanta** la que ab tan  
 extraordinari éxit s' ha estrenat últimament en  
 Madrit ab lo titul de **Mantos y capas** y las  
 molt celebradas, **El laurel de oro, El pañuelo de  
 yerbas, El salto del pasiego, El anillo de hierro, Las  
 campanas de Carrion, Galanteos en Venecia, El  
 toque de ánimas, El primer dia feliz, Las dos prin-  
 cesas, Marina** (ópera), **El dominó azul, La salsa de  
 Aniceta, Campanone, Marta, Ya somos tres, A la  
 plaza, La calandria, Música clásica, Tierra** y otras  
 moltas de las mes escullidas del repertori antich.

**ABONO**

DIARI A TOT EVENT DE 50 FUNCIONS.

Palcos baixos ab 8 entradas. . . . . Ptas. 490  
 Id. principals ab 6 entradas. . . . . > 380  
 Butacas ab entrada. . . . . < 80

**PREUS DIARIS.**

Palcos baixos. . . . . Ptas. 10'  
 Id. principals. . . . . > 7,95  
 Butacas de 1.ª classe ab entrada. . . . . > 1'99  
 Id. de 2.ª id. id. . . . . > 1'25  
 Llunetas id. . . . . > 1'

Queda obert lo abono en la administració del  
 Teatro Remea, tots los dias, de 10 'á 1 y de 6 á 11  
 de la nit.

Los despatxos diaris estaran situats en los pórtichs  
 del Liceo, desde las 10 del matí á las 6 de la tarde,  
 y en lo Teatro Espanyol de las 10 del matí fins  
 terminada la funció.

Barcelona 15 de Maig de 1881.—Miquel Gasset,



## RECLAMS.

## EL AGUILA

GRA BASSAR DE ROBAS FETAS  
Plassa Real, núm. 13

Gran assortit de trajos complerts en llana, melton tricòt y mesclas pardedús ó sobretodos en diagonals y mesclas; chaqués y americanas en melton, llana, tricòt y mesclas, tot construït ab elegancia y esmero. Preus baratissims, segons podrá veurers en la nota de preus insertada en son lloch corresponent.



LA EMPERATRIZ  
Fàbrica.

3, ESCUDELLERS BLANCS 3

## ANTIGA TINTORERIA DEL CENTRO

LLIBRETERIA, 13, y Sucursal ESCUDELLERS, 56

Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció. — Especialitat en tenyir tota classe de sederias.

LLIBRETERIA, 13, y ESCUDELLERS, 56.

## VENÉREO.

Sa curació es prompta, radical y segura sens mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del XAROP ANTI-VENÉREO DEL DR. CASASA. — Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; lo venéreo, en fi, en totas las sevas formas, per crònic que siga, se cura prompte y bé ab aqueix enimitable Xarop, exclusivament vegetal. — Vegis lo prospecte. — Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

## HERPES.

sarna, escrófulas, y demás humors, aixis intsesn com externs. No de ccaudar que 'l Rop anti-herpetic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura adicalment, sens que donguin senyal d' haber existit. — Vegis lo prospecte. — Unich depòsit. — Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució cantonada al carrer de Jaume I.

50 TAPINERIA 50



LA LUCIA

FÀBRICA DE COTILLAS.



## ENFERMETATS DE LA VISTA Y ESPECIALMENT DELS PARDADOS.

Prompta curació ab la Pomada oftálmica de Montserrat. Es lo mellor específich, pera las inflamacions herpéticas y escrófulosas. Lo gran consum que se 'n fa es sa mellor recomendació. Pot 4 rs.  
Farmacia Valldosera, Ponent, 42.

## BELLA JARDINERA

Rambla de Estdis, 3.

En aquest gran establiment de Sastreria que se acaba de obrir, trobará 'l públich en general, un brillant y variat surtit de géneros, tant del país com extrangers pera mida, á preus sumament econòmichs.

SECCIÓ DE ROBAS FETAS. — SE RECOMANA SON TALL.

## JOSEPH VENTURA.

Acaba de obrir un nou dipòsit de papers pintats pera decorar habitacions ab gust y economia.  
Carrer de 'n Petrixol, núm. 4.

RELOTJES de totas classes; garantits per 5 anys desde 2 duros un. BASAR PARISIEN, 35. Rambla del Centro, 35.

## TARJETAS

finas pera visitas, direcció y anunci de 1 á 3 pessetas 100. Membrents pa-per superior pera correspondencia comercial de 12 á 15 pessetas lo 1000; sobres impresos de 5 á 7 pessetas 1000; esquelas funeral de lujo de 5 á 15 pessetas 100; cromos, impresions y programas casi de balde. Litografia Plassa de Sant Miquel, 3.

## LLEY

D' ENJUICIAMENT CIVIL de 3 de Febrer de 1881, anotada y concordada.  
Se trova en la nostra Administració. Preu encuadernada, 10 rals.

## PIANOS Y ARMONIUMS

Se afinan y componen en lo magatsem de música de Anton Icart. En lo mateix establiment hi ha un gran surtit de pessas pera Piano.

8. Agustí, 23 Tarragona.

## RELOTJES

de or y plata, de totas classes y preus econòmichs, n' hi ha procedents del Monte-pio y son cronómetros y repeticions á horas, cuarts y minuts. Se aseguran igual que las composturas; en cambi se admeten los usats. Plaza Real, 10, Relotjeria El Cronómetro

## TRAJOS Á 5 DUROS,

A MEDIDA 6 DUROS  
Pantalons á 6 pessetas. Gran novetat en géneros del país y estrangers. Bassar de sastreria. Ponent, 2.

## DISCURS

PRONUNCIAT PER

D. FRANCISCO PI Y MARGALL,

en lo Circo Equestre en 22 Maig de 1881.

Permeteume, correligionaris, que avans de parlarvos de política consagri un recort á n' aquesta ciutat volguda. Trenta tres anys feya que no habia trepitjat sa benehida terra; y ahir, quan vaig tornarla á veure per primera volta, vaig sentir que 'm palpitaba ab vehemencia 'l cor y 's rejuvenia mon esperit al veurela reformada y engrandida, y sobre tot al recordar que fou lo meu bressol y es ja avuy per desgracia lo sepulcre de mos pares. No han sigut prou per esborrarla de ma memoria trenta tres anys d' ausencia; no serian prou per esborrarla trenta tres sigles si possible fos que jo 'ls visqués. ¡Oh! no s' esborra facilment de la memoria lo lloch en que per vegada primera 's ven la llum del dia y s' obra la rahó á la ciencia y 'l cor al art y 's contrauen aqueixas amistats de l' infancia que son las que mes duran.

Ab plaher he vist que vosaltres tampoch vos habiau olvidat d' ma humil persona. M' ho ha probat lo carinyós entusiasme ab que m' habeu rebut.

¿Qué aplaudireu ahir en mi? ¿la firmesa de las conviccions? Aqueixa la teniu també vosaltres. ¿La virtud? Nó: jo so pecador com tots los homes. ¿La inteligencia? Tampoch: hi ha entre vosaltres moltas inteligencias superiors á la meva. Nó: lo que habeu aplaudit en mi ha sigut al compatrici y sobre tot, al simbol de las ideas federales, (Aplausos).

Per un estrany conjunt de circumstancias só en aquest moment lo simbol del federalisme. ¡Vulgan los fats que ho siga sempre mentres aquestas ideas no 's realisin!

Nostre programa, estimats correligionaris, se conté en dos principis: AUTONOMIA y PACTE; autonomia de tots los sers humans; pacte entre aquestos sers pera formar la societat política. No pot donarse programa ni mes senzill ni mes humá, ni mes ampli. No mes senzill, porque está reduhit als mes breus termes; no mes humá, porque descansa en la lliure naturalesa del home; no mes ampli, per que 's aplicable y deu esser aplicable á tots los pobles de la terra (Aplausos).

La determinació d' aquestos principis es també senzillíssima: en tots los sers hi ha una vida purament interior y un altre de relació. Los sers humans deuen esser tots autònoms en sa vida interior y en la vida de relació obehir á la constitució que vulgan darse; los pobles á la constitució de las provincias, las provincias á la constitució nacional (Grans aplausos).

Lo pacte, per altra part, deu estar reduhit á que 'ls sers que hagin de formar un grupo manifestin la lliure voluntat de formarlo y li determinin las condicions de vida (Aplausos).

Aquest es lo pacte en sa acepció mes genuina; los pobles se reuniran un dia, manifestaran sa lliure voluntat de formar part de la provincia y escriuran la constitució provincial; se reuniran las provincias per medi de sos representants, manifestaran sa lliure y ferma voluntat de formar part de la nació y escriuran la constitució federal d' Espanya: que no altra cosa es lo pacte. (Aplausos.)

¿No sembla verdaderament increible que aquest programa tan senzill y racional trobi contradictors en las nostras democracias?

Ho combaten inútilment, porque las ideas van sense parar guanyan camí. Los pobles y las provincias comensan á sentir tots la necessitat de sa autonomia; la senten, no tant per nostra propaganda com pe' ls efectes subversius del regimen unitari. (Grans aplausos.)

Se contentaban un dia ab la descentralisació; la consideran avuy insuficient. Baix un regimen unitari, dificilment se poden donar lleys mes descentralisadoras que las de la revolució de Setembre. Per ellas ab tot, los Ajuntaments y las diputacions de provincias estaban completament á mercé del Estat. Las Diputacions de provincia dependian directament del ministeri de la Gobernació, que podia exigirlos la responsabilitat de tots los actes que no entressin dintre de las exclusivas atribucions de la provincia. Los hi nombraba, com ara, un gobernador, que presidia las sevas sessions; los hi autorisaba 'ls actes, executaba sos acorts y fins podia suspendrelas quan creya veure en ellas una extralimitació de funciones. No sols podia suspendre 'ls acorts de las Diputacions; podia fins suspendre las mateixas Diputacions y fer altre tant ab los Ajuntaments. Diuen los pobles y las provincias, las Diputacions y 'ls Ajuntaments ¿qué 'ns importa que 'ns donen lo dret d' elegir per sufragi universal ó per sufragi restringit tant als uns com á las altres, si la seva vida no depend de nosaltres, sino del capritxo del govern? (Aplausos).

Dirigiu la vista á las provincias Vascongadas y á la Navarra; aquestas provincias gosaban d' autonomia fins fa molt pochos anys.

Vivian á la sombra de instituciones seculares que ls hi eran y 'ls hi son molt estimadas. Pretenen avuy, recobrarlas y 's creuen poder conseguirlo al amparo de la monarquia absoluta. Avuy se van convencent de que mentres la seva autonomia sia un privilegi respecte á las demás provincias, y no tinga la seva base en la política general de la seva nació, es completament impossible que subsisteixi. Unitaria la política de Espanya, diuen procurará sempre destruhirla y aprofitar cuantas ocasions se li presenti pera rebaxarla. No veuen ja las provincias la seva salvació en lo crit de ¡viscan los fueros! sino en lo de ¡visca la autonomia municipal y provincial! (Aplausos y bravos).

Autónomas las provincias totas, deixarà de ser l' Estat un element de perturbació pera nosaltres y nosaltres pera l' Estat. (Aplausos.)

Dirigiu ara la vista á Portugal. Portugal está justament enorgullit de la seva independencia. Ha sigut una nació petita per son territori, gran per sos fets: te una historia brillantíssima. En lo sigle XV, quant no teniam camí interior pera 'l Asia, Portugal va buscarlo seguint ab una constancia y un heroisme de que hi han pochos exemples en los anys del mon, las costas occidentals del Africa, allavors completament desconegudas. Seguint aquestas costas arribá á doblar lo pahorós cap de de las Tormentas, avuy cap de Bona-Esperansa. Sigué la primera nació que en los temps moderns entrá ab sas naus en los mars del Asia, plantá ses estandarts en las costas de l' India y 'ls portá mes tart á las mes apartadas islas de l' Oceanía. (Aplausos y bravos).

Aqueix poble gran per son saber y per son comers vingué un dia en que signé incorporat á la corona de Castella per Feliph II. De tal modo veje rebaxada sa personalitat, trepitjadas sas lleys y en perill sas colonias, que no pogué menos d' alsarse contra Espanya.



Sostingué vint anys de guerra en favor de sa independència, y al fi pogué conseguir que li reconeguéssim Castella. Desde allavors Portugal no volgué sentir parlar mes d' unirse ab nosaltres; se sublevava á la sola idea de l' unió ibérica; unitaria Espanya, deyan, conspirará contínuament contra nostra autonomia per conculcar nostras lleys. Avuy Portugal no usa ja aquest llenguatge; participa de nostras ideas y vol la federació per dins y fora de sa casa. Comprent que baix un régimen federal podria sense perill formar part d' Espanya y 'ns escolta. (Aplausos.) No sols no retxassa l' idea de l' unió ibérica sino que vol la federació de tots los pobles de la rassa llatina. Mireu, correligionaris, lo fruit de nostras ideas. Diuhen nostres enemichs que venim á disoldre ó quan menos á desmembrar la nació; anem, pe 'l contrari, engrandint la pátria de nostras pares. (Grans aplausos.)

Nostres enemichs tenen verdaderament ideas peregrinas! Nos parlan de las Nacionalitats com si siguessin inquebrantables y eternas, quant están pe 'l contrari subjectas á freqüents cambis y mudansas. Veigam las que han sufrert en aquestos últims vuitanta anys.

A principis del sigle se feren y 's desferen nacionalitats á la voluntat de 'n Bonaparte. A la mort d' aquest gran capitá se feren y 's desferen pe 'l Congrés de Viena. Ratificá aquell Congrés lo bárbaro descuartisament de Polonia, deixá 'n poder dels russos la Fintlandia, qu' era una colonia germánica, feu passar á Noruega de las mans de Dinamarca á las de Suecia, entregá á Bélgica la Holanda, Neufchatel á Suissa, Génova, als reys de Cerdenya, Lombardía y Venécia als emperadors d' Austria; y disposá de las naciones com si fossen remats. (Aplausos.)

Los Czars de Russia, insaciables en sa ambició, continuaren la obra baixant violentament fins á las faldas del Cáucaso y á las voras del Mar Negre. Prussia, de no menys ambició y orgull, comensá per arrebatat á Dinamarca los ducats del Elba, s' apoderá del de Nasau, de la Hesse electoral, de la ciutat lliure de Francfort, del regne de Hannover, y posada al cap de Alemania arrencá á Fransa las provincias de Alsacia y Lorena. Italia dividida en multitud de naciones s' ha constituït en un sol regne. En Orient hi ha un moviment general de nacionalitats, sobretot desde que la antigua Grecia pogué recobrar, gracias á la intervenció de Europa part de la personalitat que en altre temps tingué.

No parlém d' América, entregada á frequentas y sangrentas guerras pera determinar los límits de sas repúblicas.

Las nacionalitats no tenen assiento fixo y no 'l tenen perque careixen de base racional y llógica. Son avuy molts los criteris per la formació de las nacionalitats y cap pot resistir las mes petites embestidas de la crítica. Vaig á provarsho concretantme á nostra patria. ¿Quin criteri voleu qu' esculleixi? lo de las fronteras naturals? se sol posar per mostrars lo del mar Cantábrich y la cordillera dels Pirineus. Desde luego dech recordarvos que més enllá de la cordillera, hi ha extensas comarcas que varen perteneixer á una de las antigas naciones d' Espanya, pobles que parlan nostra llengua, la catalana y l' euskaró, la llengua de nostres vascos. Si es suficient rahó la cordillera dels Pirineus perque Fransa y Espanya formin duas naciones, es evident que nosaltres podriam dividir la Península en cinch ó sis naciones segons las cordilleras que l' atravessin. Podriam dividirla en Espanya d' Orient y Espanya d' Occident per la cordillera Celtibérica que arrenca de la Cantábrica y vá á las costas de Valencia. Podriam dividir la de Occident en quatre ó mes naciones per las divisions que marcan la cordillera Carpeto, la Vetónica, l' Oretana, la Mariánica y la Penivética, quals cims s' aixecan més que los dels mateixos Pirineus.

Fronteras naturals son los rius y podriam també descompondrelas per las concas dels rius mes caudalosos. Podriam dividir á la d' Orient per las concas del Ebro, lo Ducar y 'l Segura, y la d' Occident per las del Minyo, del Duero, del Tajo, del Guadiana y del Antich Betis. ¿Es aqueix un criteri racional per lo que poguem constituïr las naciones?

Suposem que s' han de constituïr las naciones per la identitat de llengua. Nosaltres, los valencians y 'ls mallorquins deuriem formar una nació independent perque parlem una llengua que per lo menos dista de la castellana tant com la francesa; Galicia y Astúrias deuriem formar otras duas naciones perque son dialecte difereix del de Castella

tant per lo menos com l' idioma lusitá. Deuria ser nació independent tota la Vascunya que parla una llengua que 'n res s' assembla á la nostra y á las demás d' Europa. ¿Vos sembla tampoch admissible aquest criteri? Si admeteu per criteri la identitat de rassa, ó preneu la paraula rassa en son sentit genérich y habem de formar una sola nació ab tots los pobles llatins ó la preneu en un sentit específich y habem de dividir la nació en quatre pobles que sigan en Orient la rassa Germánica, en Occident la Celtica, en lo Nort la Vasca y en lo mitxidia la Semítica.

¿Voleu constituïr la nacionalitat per la historia? La península, avans de arribar los Cartaginesos, contenia petites naciones que no estaban enllassadas per cap vincle polítich. No hauria arribat á formar un cos sens la espasa dels romans y la dels gots. Romans y gots tingueren de lluitar alguns sigles tant perque 'ls espanyols odiaban la servitut com perque eran refractaris á n' aqueixa unitat que 'ls moderns partidaris se mostran los moderns democratas. ¿Espanya fou una sola nació ab baix l' imperi dels alarbs; pero tant prompte com comensá la Reconquista, se formaren en la Península multitud de naciones.

¿Voleu l' esprit d' independència als mateixos arabes y sobre las ruinas del Califat de Córdoba se formaren cent emirats, alguns tant diminuts que ab prous treballs contaban una ciutat y alguns arabals.

Vritat es que vingueren á fusionarse després en una totas las naciones baix los Reys Católichs y Felip II. Pero, ¿cuant poch duradera sigué la obra! Seixanta anys després, nosaltres, los catalans, nos sublevarem y sostinguerem deu anys de guerra contra Castella y si per fi cedirem, fou perque se 'ns retornaren en tota sa integritat los nostres antichs furs (Bravos y aplausos). No va cedir Portugal; portá endevant la guerra y va recobrar com he dit la seva independència y segueix independent.

A principis d' aquest sigle, quant las tropas francesas invadiren nostre territori, las provincias totas se feren, pel prompte, independentas y 's regiren per juntas supremas de govern. Declararen per ellas mateixas la guerra á Napoleon, y fins buscaren l' apoyo de las armas estrangeras pera defendrer la patria, com si visquessin encara sa antiga vida, y 's reconeguessin tan autónomas com ho sigueren en millors dias. Nombren després una Junta Central pero no sens conservar sas moltas y grans facultats las juntas de Provincia. Tots aquestos criteris están avuy en boga y son motiu ó per lo menos pretext de perpétuas discórdias y guerras. La Alemania invoca la identitat de llengua, y pretent fer entrar en la confederació, als onze milions de alemanys, que existeixen en lo imperi d' Austria. Italia per lo mateix criteri pretent ferse seu un dels cantons de la confederació suïssa y alguns pobles de la costa del Adriatich. Fransa per lo criteri de las fronteras naturals se creu ab dret á portar al Rhin las fronteras de la República. Russia per lo criteri de la identitat de rasses, vol ser avuy protectora per convertirse demá en mestressa y tirana de las rasses eslavas.

A tals observacions condehixen criteris completament arbitraris y falsos. No, no hi ha mes que un criteri racional pera la formació y conservació de las nacionalitats; lo de la llibertat; lo de la lliure voluntat de las entitats dels estats que tinguin de compóndrels ó 'ls componguin. No hi ha verdaderament nacionalitat llegítima si no descança sobre 'l pacte. Lo pacte entre 'ls pobles es ó deu ser la base de las Provincias; lo pacte entre las Provincias, es ó deu ser la base de las Naciones. —Autónoms aixis desde la Nació fins al individuo desapareix la violencia y la confusió y s' estableix l' ordre verdader. (Molts bé, bravo, prolongats aplausos.)

Gracias á aquest criteri racional y llógich no incurrirem en las contradiccions de nostres adversaris, judiquem dels moviments de las nacionalitats per reglas fixas y seguras. Creyém que l' Alsacia y la Lorena tenen perfecte dret á sacudir lo jou de l' Alemania: mirarém com héroes y martirs als polachs, sempre que salsin en armas (Bravos aplausos) per reivindicar sa autonomia, veurem ab entusiasme sempre á las naciones del Orien, lluytant per separarse de Turquia, á pesar de que están unidas fa ja sigles. Per nosaltres no hi ha prescripció en materia de nacionalitats. (Grans aplausos.)

Sostenim per altra part que las naciones federals tenen dret á evitar, fins per las armas, la separació dels seus Estats sempre que no es falti al pacte al que deuen son origen.

En contra de aixó, ¿que alegan los nostres adversaris? Son tots sos arguments pobres y mesquins. Nos dirán per exemple, que son perillosas las nostras teorías perque pot sucsehir demá que al ferse 'l pacte, hi hagi pobles que no vulguin formar part de la Provincia, y Provincia que no vulgui formar part de la Nació espanyola.

¿Que s' atreixin tals homens á dirse revolucionaris! ¿Que retxassin principis sols perque á sos ulls son de perillosas consecuencias!

Quant en 1808 tractaren los nostres pares d' establir la llibertat en Espanya ¿ignoraban tal vegada que la llibertat tanca tants perills? ¿no 'ls coneixian per l' historia de la revolució d' Inglaterra, y de la de Fransa? No per aixó deixaren de lluytar per establirla. No retrocediren, ni quant los perills se habian realisat convertintse en revolucions sangrentas y en grans catástrofes.

No hem retrocedit nosaltres sino que al contrari la hem portada fins á las últimas consecuencias. (Aplausos.)

Alegan també que la nostra nacionalitat está formada y que no hi ha hagut contra ella, en molt temps, protesta de cap género. A últims del sigle passat portabam també gran temporada de absolutisme sens que ningú protestés contra la esclavitut del pensament y de la conciencia. Vivía Espanya contenta á la sombra de sos sacerdots y sos reys. L' hábit fins fa passable 'l despotisme. (Aplausos.) ¿Perque no s' hagués aixecat cap protesta en tres sigles, debiam seguir eternament privats dels drets qu' avuy mirem com inherents á nostra personalitat y anteriors y superiors á las lleys?

En boca d' homes que 's nomenan democratas son verdaderament peregrinas aquestas rahons. Tals foren sempre las ideyas dels conservadors, may las dels revolucionaris. (Aplausos.)

Es encara mes rara sa conducta quant pera conseguir determinats fins, acceptan los mateixos principis que en general retxassan. Pera la unió d' Espanya y Portugal no vacilan en acceptar ni l' autonomia ni 'l pacte.

Celebrarém ab tú, diuhen á Portugal, un pacte solemne y en ell estipularém que may podrá atentarse ni contra ta personalitat, ni contra ton govern, ni contra tas institucions, ni contra tas lleys. No comprenen que Portugal no s' ha de deixar pendrer may en llas tant grosser. Veu sobradament Portugal que no tindria assegurada may sa autonomia mentres no ho estigués la de las demás provincias é informessin la política d' Espanya 'ls principis unitaris. Sab de sobra y fins per experiència propia, lo que valen aqueixos pactes y sos compromisos en boca de naciones que tenen posadas á mercé del Estat sos pobles y sas provincias y entenen que l' autoritat no pot estar llimitada per pactes de cap mena. Coneixen de sobra qu' aqueixos pactes no 's fan mes que pera daurar la servitut del poble que las firma. (Aplausos). Portugal no s' unirá á nosaltres que no vegi establerta en Espanya la federació y establerta sobre molt fermas bases.

Es inútil negar la bondat a la federació y jo si no os sapigués un poble intel·ligent me detindria are en ponderarvos sas excelencias y ventatjas. ¿Pera qué si las coneixeu totas?

No dech ja encarregarvos sino que propaguen y difundiú sens tregua nostres salvadors principis recorrent al llibre, al follet, al periódich, á la paraula enrahonada, á quans medis vos sugereixi l' ingeni pera cautivar fins los anims d' aqueixos conservadors que retxassan nostra doctrina perque no s' han pres lo trevall d' examinarla y la consideran com tants democratas d' avuy ocasionada á perills.

Unintse tots los que esteu per l' autonomia y lo pacte coneixereu quins son vostres amichs y quins vostres enemichs. Uniuse tots los que esteu per la identitat de pensaments; prescindiu de rencors y odís. Mes no tingau cap consideració ab los que vejeu vacilar y duptar ó sobre 'l pacte ó sobre l' autonomia. Deben constituïr un partit viril, fort poderós; y no 's constitueixen partits d' aqueixas condicions, deixant en ells gent tebia y vacilant. Allunyeu implacablement de vostre seno á tot lo qui no estiga ferm en nostres principis. Prestareu ab aixó doble servey: treureu de nostre camp tot element de perturbació y 'l portaréu al camp de nostres enemichs. (Molt bé.)

Os segueixen parlant encara d' unió democrática; segueixen en lo terch empenyo d' unirvos á 'ls radicals pera quebrantar vostra forma. No tenim ja necessitat de combatir aquest pensament; la unió democrática 's disolt y mor per lo vici d' un



propri origen. Tants caps tantes opinions y tendencias.

S' han empenyat aqueixos homes en formar un partit ab quantitats heterogèneas, y la aritmètica ns diu que las quantitats heterogèneas no s suman. En lloch d'adquirir cada dia més vigor han anat perdent de sa forsa, y avuy, no ho dupteu la unió democràtica es un verdader mito. (Aplausos.)

Pera fins comuns nos coaligan ab los demés partits; ho fem quan ho exigeixen las circunstancias de lloch y temps. Serà allavoras la coalició pera un fi determinat y concret, y no impedirà, ni la propangada ni la oportuna realisació de nostres principis. Sens aquestas condiciones no estariam may disposats á celebrarla; que no som dels que creuen que hi ha partits del pervindre y partits del present. No, 's partits aspiran tots á la immediata realisació de sas ideyas y nosaltres som un verdader partit. (Aplausos.)

Permeteu-me ja que acabi; no 'm permet parlar més lo molt afatigat que 'm sento. Despres de tot, be prou vos he dit, prou pera homes que sempre han marxat al cap del moviment democràtic y comprenen l' estat de las ideyas y la situació dels partits.

Gracias mil per vostra constant atenció y vostra sens igual deferencia. (Grans aplausos: Moltíssims abraçan y felicitan al orador.)

## BARCELONA 23 DE MAIG.

**Festa catalanista.**—Aquesta nit tindrà lloch en lo teatro de Novedats la vetllada literaria-musical en honor de D. Francisco Pi y Margall.

La funció se compondrá de tres parts: en la primera se tocará la sinfonia de Manent L' *Euterpenese*, y s cantarà la romana de Clavé L' *anyorament* y 'l coro de Ventura *Arre Moreu*, alternant ab la lectura de composicions literarias.

En la segona part se cantarà 'l coro de Clavé *Los Xiquets de Valls*, la romana de Biscarri *Teresa* y 'l coro de n Cosme Ribera *La Musa Catalana*, alternant també ab lectura de composicions.

L' última part consistirà en lo quadro dramàtic *Saffo*, posat en música pel senyor Rodoreda.

Las composicions que s llegiran serán totas catalanas, y son catalans tots los artistas que pendrán part en la vetllada. Lo coro y orquesta serán los d' Euterpe.

La funció comensarà á dos quarts de nou.

**Conferencia del senyor Pi y Margall.**—Desde las nou del dematí comensaren ahir á acudir infinitat de personas al Circo Equestre de la Plassa de Catalunya, desitxosas de sentir la conferencia pública del nostre amich don Francisco Pi y Margall, de manera que mitxa hora avans de comensarse ja s feya dificultosa sino imposible la entrada en lo local. No n' hi hagué prou de las cinch mil tarjetas que s repartiren y la gent que estava sense, invadí las portas y entrá casi á empentas.

Lo local estava convenientment disposat y adornat ab los escuts de las quatre provincias catalanas. Casi al mitx del Circo s' hi alsaba l' empostissat de la tribuna destinada al orador y 's assientos per la comitiva oficial.

Al presentarse 'l senyor Pi en lo Circo, acompanyat dels individuos del Comité Federalista y altres corporacions del partit, fou saludat per una atronadora salva d' aplausos, los que s prolongaren y repetiren quant lo presentá lo senyor Almiral y durant son discurs. Lo nostre director recomanà al públich que á fi de acatar en tot las lleys vigents, no s' dongués cap crit ni s' fessin altres manifestacions que per medi d' aplausos y 'l partit federalista, sensat com sempre, séguí fidelment aquesta indicació comprimint l' entusiasme que despertaban en sos cors las ideyas del patrio.

Al terminarse la conferencia foren moltíssimas las personas que seguiren darrera 'l senyor Pi, acompanyantlo Rambla avall entre mitx d' aplausos á la fonda de las Quatre Naciones, en qual punt se vegé obligat á sortir al balcó pera despedir al públich.

Lo partit federalista guardará un grat record del dia d' ahir.

**Estada del senyor Pi.**—Lo senyor Pi y Margall sortirà avuy al dematí acompanyat de varios individuos del comité federalista á recorrer las aforas de la nostra ciutat, visitant de pas alguns dels pobles del entorn, á fi de assistir al

gran banquet que en obsequi seu se celebrará en los salons de Flora, situats en los Jusepets.

Lo dimecres, la Junta y socis del Ateneo Barcelonés l' obsequiarán en son local ab una vetllada artística y literaria.

**Comissionats.**—Los comissionats que han vingut de Valencia á saludar á don Francisco Pi y Margall, son los següents:

Don Joseph Lluch, don Pere Miquel (en representació del periódich *La Protesta*) y don Jaime Martí Miquel, portador de la carta del senyor Guerrero. Ademés vingueren ab ells molts altres federalistas.

De todas las ciutats y pobles de Catalunya han vingut també representacions y particulars. De Vilanova sols sabem que n' arribaren cent vint.

**Telegramas.**—Ahir lo senyor Pi y Margall rebé los següents telegramas:

Madrid 22, á las 9 del matí.—Senyor don Francisco Pi y Margall.—Reunits los presidents de districtes felicitem calurosament al partit federal pactista y á son digne gefe. Joseph Bernardo Quirós, Clement Gutierrez, Horaci Pasqual, Patrici Lozano, Angel Armentia, Serafi Hernandez, Pere Niembro, Anton Castañé, Joan Monferrer y Anton Flores.

Briviesca 22, á las 9 matí.—Don Francisco Pi y Margall.—Los federales autónomos-pactistas de Prado Lungo saludan á aqueixa reunió magna de correligionaris y admiran al ilustre gefe.—Lo president, Bernardino Simon.

Briviesca 22, á las 10 matí.—Aquets federales autónomos pactistas felicitan la vostra actitud y admiran l' entusiasme enérgich dels correligionaris barcelonesos.—Lo president, Brauli Sagrado.

**Barallas.**—Ahir á quarts de sis de la tarde, dos concurrents al café de las Columnas, situat en lo carrer de Ponent, sortiren cap al carrer del Tigre y allí s barallaren de mala manera, rebent un d' ells un cop de bastó al cap; tenint de ser aussiliat en la casa de socorros próxima. L' agressor fugí. Segons se contaba, l' agressor está amistanat ab la dona del ferit.

**Ausencia sensible.**—Moltas son las personas que han trobat á faltar, en las festas que s dedican al eminent ciutadà, senyor Pi y Margall, al nostre particular amich, ex-ministre d' Hisenda del temps de la República, lo senyor don Joan Tutau. Lo que ha motivat l' ausencia del senyor Tutau es una malaltia aguda d' una neta seva qual vida desconfian salvar los Doctors que la visitan, com també l' estat delicat de salut de la seva filla, mare de la criatura moribunda. A no haber sigut aqueixa novetat, lo senyor Tutau hauria acudit presuros á la recepció del seu amich, lo senyor Pi y Margall.

**Que s creya?**—Lo divendres, á la nit, en la reunió que verificá en los salons del Foment de la producció Espanyola la Comissió executiva de la manifestació proteccionista que deu celebrarse, los representants de *La Gaceta de Catalunya*, *La Renaixensa* y *DIARI CATALA* manifestaren que no podian continuar ni un moment més en lo local, per haberhi acudit lo representant d' un periódich, condemnat per tota la premsa local, que no havia sigut invitat al acte, segons se desprengué de las paraulas del President. Lo representant aludit tingué que aixecarse, agafar lo barret y anarsen.

**Tarjetas pera la vetllada.**—Recordem á tots los senyors que hagin encarregat accions pera la vetllada literaria d' aquesta nit que passin á recullir las á la nostra Administració fins á las 5 d' aquesta tarde, hora en que s disposarà d' ellas, entregantlas als que ho sollicitin.

**Aeropell.**—Ahir en la Rambla del Centro un carruatge atropellá á un home de 91 anys, causantli algunas contusions al front y cara. Sigué aussiliat en la Alcaldía.

**Que serà?**—Ab motiu de la noticia de nostra redacció en Lleyda, que ahir publicarem ab l' epigrafe *Hi haurá misteri?* nos ha dit persona que tal volta n' está enterada, que efectivament ha ocorregut fa pochos dias la mort de una senyora que havia arribat á Barcelona desde Lleyda, ahont s' havia casat lo mateix dia. Sembla que una porció de circunstancias permeten la suposició de que alguna cosa extraordinaria va passar, puig que la malaltia revestí cert caràcter exprés que no deixá de cridar l' atenció de la familia que hospedá als recents casats, familia que tenim entés viu en lo carrer del Hospital.

Creuem que aquets detalls justificarian l' averiguació dels fets, y ab tal motiu nos prometem indicar se hi procedeixi per part de qui pot ferho.

**Aclaració.**—Ahir equivocadament diguerem que qui saludá al il·lustre repúblich don Francisco Pi y Margall en la estació de Tarrasa en nom de la «Juventut Federalista» fou lo senyor Litran, lo que no es veritat puig qui lo saludá fou lo President de dita juventut, senyor Martí.

Lo que lo senyor Litran (don Cristófol) va fer, fou dirigir-se als federales reunits en lo anden de la estació d' aquella industriosa població donantlihi las mes expresivas gracias en nom de la Juventut per la bona acullida que dispensaren á la comissió que passá á Tarrasa per saludar á don Francisco, y saludar á aquest particularment.

**Nombrament.**—La Administració del Hospital de Santa Creu procedint ab un esperit de justicia é imparcialitat al que per cert no ns té molt acostumat acaba de nombrar al doctor don Pere Esquerdo pera omplir una de las plassas de metje numerari vacant en dit benefici-assilo, en virtut de públich concurs obert ab anterioritat per aquella corporació.

Los rellevants mèrits del doctor Esquerdo que conta ab una numerosíssima clientela lo fan ben digne de la distinció en Barcelona obtinguda, per qual motiu lo felicitem cordialment com igualment á la Junta del Hospital, per haber sapigut resistir á certas influencias que s' habian atravesat en aquest assumpto en profit de certas individualitats que si científicament valen ben poca cosa, en cambi s' presentavan molt envalentonadas per haber prestat sos serveys en las filas de don Carlos durant la passada guerra civil.

**Distribució de premis.**—La *Real Academia de Bonas Lletres de Barcelona* celebrará sessió pública extraordinaria lo dia 26 del corrent á dos quarts de quatre de la tarde, en la sala doctoral de la Universitat literaria, al objecte de distribuir los premis als autors de las composicions premiadas en lo certamen celebrat pera honrar la memoria del poeta don Pere Calderon de la Barca.

S' han passat ja las corresponentas invitacions oficials pera assistir á dit acte.

**Abusos.**—Son moltas las queixas que rebem continuament sobre 's abusos é infraccions que cometen en lo pes y mesura los tenders de comestibles d' aquesta ciutat en perjudici del públich en general. No hi ha que senyalar cap dels articles perque lo mateix succeheix en las carnicerías que en los forns, adroguerías y tabernas: forners hi ha pe 's quals son pes d' una lliura sols conté nou unzas y taberners pe 's quals lo porró té tres tricons, de modo que es un verdader escándol lo que succeheix.

Cridem sobre aquest punt la atenció de las autoritats, perque totas las midas que s prengan son pocas pera evitar tals abusos.

**Reunió.**—Avans d' ahir á las quatre de la tarde los alumnos de la classe de matemáticas primer curs del Institut, se reuniren en una de las aulas de la Universitat al objecte d' acordar lo modo de rebre á son catedràtic senyor Gimenez de Castro, próxim á arribar á Barcelona, en celebració de haber resultat falsa la noticia que de sa mort van publicar alguns diaris locals. Després d' una animada discussió va nombrarse una junta la qual s' encarregá de anar á rebre á dit senyor y manifestarli en nom de 's alumnos citats la consideració y respecte que per ell senten.

**Proteccionisme.**—Cada dia s' organisan nous Centros proteccionistas en las provincias d' Espanya. Lo següent telégrama de Valladolid que s' ha rebut en l' «Institut de Foment del Treball Nacional», denota l' entusiasme de nostra causa fora de Catalunya.

«Acaba de celebrarse en lo palau municipal una reunió dels principals productors de la localitat al objecte de formar un Centro proteccionista. Ha regnat gran entusiasme y s' ha nombrat una Comissió organitzadora composta dels senyors Miquel Alonso Pesquera, president; Joaquim Velasco y Teodorich Alonso Pesquera, secretaris; y vocals los senyors Ferran de Ruiz, Marian Simó Reinos, Joseph de la Costa, Tiburci Cocho, Gayetá Guzman, Damas Gimenez, Joan de la Mora, Cesareo Gardoqui, Joseph de Garaizabal, Antoni Galan, Angel de la Riva y 's Directores dels periódichs *El Norte de Castilla*, *Crónica Mercantil* y *El Faro*.—Soriano.»

**Corporacions.**—Demá al vespre en son local del carrer de Cassadors número 4 pis primer, celebrará sessió ordinaria pera tractar dels assumptos pendents, la «Societat Barcelonesa protectora dels animals y de las Plantas»



**Serenata.**—A la hora en que escribim aquestes ratlles s'està donant en la plassa del Teatro la serenata en obsequi a don Francisco Pi y Margall. Lo cop de vista que presentan la plassa y la Rambla es imponent, no poguentse precisar la concurrència que la presencia á causa de son gran número.

**Publicacions.**—Hem rebut lo número 5 de la Revista mensual que publica l'Ateneo Tarracense de la Classe Obrera, la qual comensa á publicar las composicions premiadas en lo certámen celebrat últimament per dita associació en honor del eminent escriptor Miquel de Cervantes Saavedra.

**Sala Bethoven.**—L'Empresa del Teatro Líric ha organitzat un concert extraordinari per demà á la nit, verdaderament notable. Debutará lo célebre compositor y concertista de piano Mr. Camilo Saint Saens, que tindrà á son càrrech la direcció de dit concert, compost solament de las principals pessas degudas á tan reputat mestre entre ellas la coneguda «Dansa Macabra».

Pendrà part además en lo mencionat concert, l'aplaudidíssima violinista Teresa Tua ab lo qual queda plenament justificat lo calificatiu de *extraordinari* dat al concert de demà.

## LLEYDA 23 DE MAIG.

**Bany.**—Ha pres possessió del seu destino lo non Metje Director del establiment de Caldas de Bahí Don Eusebi Romeo. També sabem ha sigut nombrat Metje Director dels banys de Travesseras D. Calisto de Rato.

**Certámen desert.**—Lo que ab motiu del Centenari de Calderon va ser organitzat per lo Claustre del Institut, ha degut declararse *desert* per falta de mérit en las composicions que se hi presentaren.

**Toldos.**—Los vehins de la Plassa del Mercat se reuniren ans d'ahir, acordant l'arreglo dels toldos. Vinga prompte la millora, que'l veínat ho agrahirá.

**Prat Catalá.**—Hem rebut la llista de la companyia de declamació que te d'actuar en lo teatro del Prat Catalá durant aquest istiu, essent lo director d'escena y primer actor D. Lluís Obregon y la primera dama donya Mercé Abella, que 's proposa doná á coneixe un bon repertori en lo que hi figuran escullidas obras modernas.

## TARRAGONA 23 DE MAIG.

**Salutació.**—La sub-redacció del DIARI CATALÀ en aquesta ciutat, felicita y envia l'expressió mes viva de son afecte y carinyo al digníssim y eminent home d'Estat, gefe del partit autonomista, don Francisco Pi y Margall, ab motiu de sa arribada á la capital de Catalunya.

**Bus.**—En vista del que 's cometia en la vila de la Selvá ocupant los vehins de la mateixa las aceras dels carrers ab pedras pera assentarsehi, además de haber algú constituït pedrissos de obra á propòsit en frente de sas respectivas casas, lo Ajuntament actual, en pró dels bons desitjos que l'animan y apoyantse en las ordenansas municipals, dictá las corresponents disposicions pera que desaparegués tan mala costum.

Alguns obehiren, y altres, de procedencia *madura*, no contents de mofarse y fer escarni de la disposició adoptada per l'Ajuntament han acudit contra ella per la via gubernativa, sens fixarse en que avuy, imperant com sembla que imperan las lleys, á va desapareixer la influencia del caciquisme ab que en altres temps contaban pera sortirse ab la seva.

—Igual abús vé cometentse en la vila de Valls y altres poblacions d'aquesta provincia, segons notícias que tenim per fidedignas.

**Revista.**—Hem rebut lo número 5 de la important revista mensual «El Ateneo Tarracense de la clase obrera» que conté, además de son text, la primera entrega del Certámen literari-artístich celebrat fa un any per dit Ateneo.

**Vacant.**—Ho está la plassa de escribent en la comissió de Evaluó d'aquesta provincia dotada ab lo son anyal de 500 pessetas.

**Aigua.**—Comensa á notarse escassetat d'ella en las fonts públicas d'aquesta ciutat.

Traslado á la comissió del Ajuntament conservador *dimitit* que aná á Madrid per aigua dolça y clara y li donaren *salada y térbola*.

**Publicació important.**—Hem tingut ocasió de saludar als senyors Font y Rafi (don Joan) comisionats per la casa editorial Riudor y companyia, de Barcelona, que han vingut á aquesta ciutat al objecte de donar á coneixer la magnífica obra del doctor alemany A. E. Brehm, traduïda al idioma espanyol per don Carlos Fernandez de Castroverde, intitulada «La vida dels animals».

Se tracta d'una notabilíssima y espléndida edició única en Espanya y la mes completa de cuantas en son género s'han donat á llum en Europa, ilustrada ab mes de dos mil riquíssims grabats intercalats en lo text, una abundant y preciosíssima colecció de lámimas soltas tiradas á duas tintas y adornadas ab excelents cromos litografias representant, ab suma fidelitat, bellíssimas agrupacions de diversos sers del reyne animal.

No duptem, dada la afició que á semblants obras hi ha en aquesta ciutat per part de todas las personas científicas é ilustradas, que 'ls referits senyors comisionats farán un bon número de suscripcions de la mateixa, la qual recomanem á nostres abonats. Lo corresponsal encarregat de servir las suscripcions en aquesta ciutat ho es lo senyor Solé, en la Rambla de Sant Joan, núm. 58.

## CORRESPONDENCIES PARTICULARS del DIARI CATALÀ.

Madrid 21 de Maig.

La falta de ma carta d'ahir que no arribá á temps al correu, no pot ser sensible. Las firas y lo Centenari ocupan la atenció de tot lo mon. Daba la noticia de haber sigut sorpresa una partida de joch en lo carrer de Alcalá, segons he sentit, sens poderho costar la autoritat. Sembla que en la casa se promogué un fort escándol ab motiu de *haberse levantado un muerto*, venint á las mans los jugadors, per lo qual tingué que intervenir la autoritat judicial. Se'n portá aquesta presas á 72 personas que están en la presó de vila, exigintoshi crescudas fianzas en metálich per alcansar la llibertat.

Aixó ha produhit ja molts disgustos. Ahir se celebraren llargas conferencias, per que'n Sagasta volia saber com y per ordre de qui havia portat á cap la sorpresa, sens dupta contra lo conyungut. Lo públich fa sobre aquest interés graves comentaris, suposantse que hi ha en la presidencia qui opina que deu tolerarse lo joch.

La fracció de 'ls aquí anomenats *figueristas* ha quedat disolta. La reunió á que convocá la comissió de los reunits avans en lo teatro de la Zarzuela estigué molt poch concorreguda. Assistiren solsament nou ex-diputats, de los quals set se manifestaren oposats á tota escissió, manifestant alguns que lo senyor Figueras debía retirarse de la política activa y esperar á que s'olvidessin certs fets, deixant en pau al partit federal. En vista d'aquest resultat han acordat donar per terminadas sas gestions y girar cada un cap al partit que tingués per convenient. Lo soroll que los enemichs de la federació movian ab pretext de las vacilacions d'alguns que han figurat en lo partit federal, ha acabat. De avuy mes Figueras no tindrà qui l'acompanyi en sa deserció, apart de sons amichs personals, agrahits y parents. Se diu que aquets buscarán abrigh entre los progresistas, fent un acte públich immediatament després de la reunió que se celebrarà en la frontera. Altres diuen que'n Figueras, vista la fredor ab que reben sos gasajos los progresistas, se resoldrá quedarse en la vida privada, dedicat exclusivament á servir son acreditat bufet. Dech dir que lo defensaren ab calor Ocon y Robau Donadeu, apart de los individuos de la comissió que careixen de tota importancia y nom, baix cap concepte com ja sabeu. Ha contribuït á aquest resultat indubtablement las enérgicas contestacions que nostres amichs han donat á la invitació lo y moviment federalista de todas las provincias que treu com alarmats no sols á los demócratas-progreristas, sino també al govern. Se deu un aplauso á los que com vostés y com alguns federals residents en Madrid, han

afrontat resoltament las qüestions produhidas per los dissidents, posant en clar y devant del partit y del país la personalitat política del senyor Figueras; degut sobre tot á la valentia ab que ha defensat la federació vostre ilustre hoste y paísá senyor Pi y Margall. Se deu, en fi, á la virtut progressiva de nostres principis. Ni la separació de'n Castelar primer, ni las nebulositats metafísico-doctrinarias de'n Salmeron ni la astúcia maquiavélica de don Estanislao han pogut fer mes que purificar lo partit federalista, única esperança de la península ibérica.

Saludo al heroich poble catalá, saludo á tots vostés que ab tanta energia com inteligencia han tret á flot nostre partit del mar de confusions y *distingos* en que aquí mateix se ha pretengut afejarla y consti que me adhereixo á tot quan fassi aquesta redacció en obsequi al senyor Pi, representant del partit federalista.—X. de X.

Mollerusa, 18 Maig.

Los dias 15 y 16 del present varem celebrar la nostra festa major ab una gran concurrència de forasters, que aumenta d'any en any, gracias á las milloras que en lo poble 's venen fent. Lo 14 á la nit la banda de Lleyda recorregué alguns carrers y daná algunas serenatas; entre otras, se'n doná una al nostre amich, Joseph Carné, qui obsequiá als músichs ab un magnífich refresch. Todas las pessas que varen tocar obtingueren molts aplausos.

Lo dia 18 al dematí 's feu la professó, pero sense música; puig lo nostre pastor diu que aquesta es una invenció del dimoni y que es cosa de ximples. Ja compendreu ab aixó 'ls graus de civilisació que calsa lo tal capellá. A la professó hi anaban unas 30 personas, contantsi quatre capellans y una dotzena de criaturas. La tarde y nit dels dias 15 y 16 se donaren balls que foren molt animats. També 's dispará un castell de focs que no produhí l'efecte que era de esperar; perque al mitj de la funció 's calá foch á una de las iodes y 's cremá tot instantáneament.

Dech donarli compte d'un altre fet del nostre rector, que no volém que passi desapercbut. Ahir tingué lloch un bateig, en que, sent padrins dos solters, convidaren á diferents jóvens y noyas, com també á algunas casadas. Al entrar los acompanyants á la iglesia, deixá entrar á todas las noyas solteras, y quant aquestas estigueren dintre tancá la porta deixant á fora 'ls jóvens y las casadas. ¿Qué 'ls hi sembla 'l tal capellá? Aquí 's feren molts comentaris de tal comportament; pero no dech dirne ni una paraula mes.

Hem sapigut que'l 21 passarà per aquesta, en direcció á Barcelona, 'l senyor Pi y Margall. Los federalistas d'aquesta localitat passarán tots á saludarlo á la estació.—Lo corresponsal.

Arbeca 15 de Maig.

Aquest país que havia sigut bastant refractari á las ideas de progrés y llibertat va despertantse poch á poch y ya comprenent que tot deu esperaho de la realisació de las ideas lliberals. Comensa á comprendre que no pot esperar res de la centralisació, y 's nota en conseqüencia un moviment marcat cap á las ideas democráticas-federalistas.

En las últimas eleccions municipals s'uniren los carlistas ab alguns lliberals, al objecte de separar al secretari del Ajuntament, persona íntegra, inteligent y molt lliberal. Pero las duas primeras qualitats no poden fer olvidar als coaligats la tercera, que per ells es una tanca, un vici y fins un error. D'aquí es qu'en nom de la llibertat perseguirán á un lliberal. Se creu que, no obstant lo dualisme entre don Pere Esqué y don Jaume Bosch, será nombrat secretari un fill del primer; jove de prendas y que podrà dirigir ab acert lo seu càrrech, sobre tot sent arcalde, com se suposa, 'l seu pare.

D'aquesta manera, 'ls constitucionals perdrán un bon lliberal; pero s'atrauran las simpatías d'uns 30 absolutistas.

Las vinyas y sembrats han patit molt á conseqüencia d'un gran descens de temperatura; lo que no es del agrado dels pobres pagesos, que vehuen en pochos dias perdudas las gotas de suhor derramadas durant l'any.—Lo Corresponsal.



## SECCIÓ OFICIAL.

**AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA.**—*Secció de Quintas del districte del Institut.*—S'acordat verificar el reconeixement facultatiu dels pares y germans impeditos dels joves que, com procedents dels reemplassos de 1878, 1879 y 1880, han reproduhit en lo del any actual las excensions per las que las fundaren en los anteriors. S' anuncia que dit acte, tindrà lloch lo dia 23 del actual á las 4 de la tarde en lo local de dita secció, situat en los pórtichs de l' esquerra del baixos d' aquestes Casas Consistorials.

Barcelona 21 de Maig de 1881.—Lo Tinent d' Alcalde President, Jascinto Masvidal.

**AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA.**—*Presidencia.*—Aprobada per lo Excm. Sr. Governador Civil de la provincia, la modificació proposada al article 237 de las Ordenansas municipals, á fi de que 's substituixi lo sistema de marcas de foch, que regeix en lo Matadero públich d' aqueixa Ciutat, per lo de marcas per medi de colors, aqueix Ajuntament, en Consistori del dia 5 del corrent mes, acordá que dit nou sistema s' estableixi á contar desde 'l 25 del actual, publicanse lo corresponent anunci, pera que arribi á coneixement del vehinat.

Lo que, 'n compliment de dit acort, tinch lo gust de manifestar al públich d' aqueixa Capital, pera son degut coneixement.

Barcelona 17 de Maig de 1881.—Lo Alcalde Constitucional interí, Francisco de Paula Rius y Taulat.

**AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA.**—*Recordada per aqueix Ajuntament en Consistori del dia 10 del corrent, l' adquisició per medi de subasta, de setanta quatre trages d' istiu pera los mossos del mercat, matadero y Casas Consistorials, s' anuncia al públich que dit acte tindrà efecte en aqueixas Casas Consistorials lo dia 10 de Juny prop vinent á dos quarts d' una de la tarde, deguent advertir que 'l plech de condicions que pera dit acte ha de regir, es troba esposat en lo Negociat primer de la Secretaria á las horas d' Oficina, y que 'ls que desitjint prendre part en l' expressada subasta, deurán presentá proposicions ab plech clos.*

**FERRO-CARRIL DE VALLS A VILANOVA Y BARCELONA.**—*Acordat per la Junta de govern d' aquesta companyia que desde 'l 15 al 30 del corrent mes de Maig se procedeixi á la recaudació del séptim dividendo passiu de deu per cent sobre 'l valor nominal de las accions series A y B, s' avisa als senyors accionistas que se serveixin efectuar dit pago durant los referits dias de nou á dotse del matí y de tres á sis de la tarde, en las oficinas d' aquesta Societat, Aragó 330, primer pis, ó en las subalternas de Vilanova y Valls.*

Als efectes dels articles 23 dels estatuts socials, se suplica la presentació dels títols d' accions al temps d' efectuar lo pago.

Barcelona 29 Abril d' 1881.—Lo director gerent, Francisco Gumá.—P. A. de la J. de G.—Agustí Pujol, Secretari.

**COLEGI NOTARIAL DEL TERRITORI DE BARCELONA.**—*Habent presentit la Junta que en lo comers seguís creyentse que subsisteixan encara notaris especials de Marina, ha acordat fer públich que tots los notaris indistintament poden autorisar las escripturas referents á vendas de barcos y demás contractes mercantils.*

Lo que 's anuncia á los efectes convenientes. Barcelona 19 Maig de 1881.—P. A. de la J. D., lo vocal secretari, Francisco de Sales Maspons y Labrós.

**AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA.**—*En virtut de la renuncia presentada per D. Baltasar Farriols Morel, lo Ajuntament de ma presidencia en consistori del dia 10 del corrent, va acordá de clarar vacant lo càrrech de Secretari y que se provehexi per concurs.*

En sa consecuencia, se fá públich dit acort, á fi de que, los aspirants pogan presentá sas sollicituts documentadas en lo Registre general de Secretaria, durant lo térme de 30 dias contats desde 'l de la publicació d' aqueixa convocatoria en lo Butlletí Oficial de la Provincia, debent reunir, á més de las condicions generals que determina la

Lley municipal vigent, la circunstancia d' esser licenciats en Dret civil y canónich, ó ab lo Administratiu, á tenor de lo que disposa la base 15.<sup>a</sup> del Reglament, pera lo ingrés y ascens en las oficinas d' aqueix Municipi.

La dotació que té consignada lo referit càrrech, es la de 6000 pessetas anuals.

Barcelona 18 de Maig de 1881.—Lo Alcalde Constitucional interí, Francisco de P. Rius y Taulat.

**CAIXA D' AHORROS DE LA PROVINCIA DE BARCELONA.**—*Han ingressat ab la fetxa d' aquest dia, 39,206 pessetas de 1,080 impositons, siguent 88 lo número de nous imponents.*

S' han tornat 31,415 pessetas 25 céntims á petició de 177 interessats.

Barcelona 22 de Maig de 1881.—Lo director de torn substitut, Jaume Codina.

**CAIXA D' AHORROS DE TARRASA.**—*Han ingressat ab la fetxa d' aquest dia 1,080 pessetas procedentas de 36 impositons, siguent 000 lo número de nous pimonents.*

S' han tornat 175 pessetas céntims á 00 petició de 03 interessats.

Tarrassa 22 de Maig de 1881.—Lo Director de torn, Joseph Pi.

**ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA.**—*Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aquesta Administració principal per falta de franqueix en lo dia d' ahir.*

Número 123. Anton Sanchez, Bozongan.—124. Jaume Menendez, Sant Isidro.—125. Eugeni Marañá, Cavite.—126. Joseph Linares, Bulacan.—127. Senyor Capellá de Dumalag.—128. Joseph Marluenda, Cebu.—129. Mariano Galvache, Cartagena.—130. Viuda fills de Moreno, Madrid.—131. Anton Sanz, id.—132. Isidro Vilaseca, Tarrassa.—133. Cas-sino «La Peña», Albacete.—134. Apartat 95, Barcelona.—135. María Ferrera, sens direcció.—136. Francisco Sedó, id.

Barcelona 15 Maig de 1881.—Lo Administrador principal, M. Lluís Zavaleta.

**AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA.**—*Junta general d' escrutini de las eleccions municipals.*—*Ab arreglo á lo disposat en lo article 86 de la lley electoral vijent, s' anuncia que durant la 2.<sup>a</sup> quinsena del present mes quedarán exposats en los baixos d' aquestes Casas Consistorials los noms dels concejals proclamats en la Junta general d' escrutini, celebrat lo dia 8 dels corrents, puguent los electors fent per escrit davant l' Excelentíssim Ajuntament, dintre de dit período, las reclamacions que considerin procedentas sobre la nulitat de la elecció ó incapacitat dels elegits.*

Barcelona 15 Maig de 1881.—Lo tinent d' Alcalde president, Anton Michel.

**COS DE TELÉGRAFOS.**—*Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita oficina per no trovar á sos destinataris.*

Corunya, Romea Vila, sense senyas.—Saint Paul, Quivandant, Hotel Orient.—Puerto Rico, Font, Hospital 36.—Comillas, Eulalia Gilabert, Montserrat 6.—Tarragona, Anton Alemany, Dou 3.—Teruel Marquesa Castejon, Union 9, pral.—Alicant, Fernando Miñana, Plassa Medinaceli.—Newcastle, Martus, sense senyas.—Sabadell, Joan Ginotí, Comercio 60.

Barcelona 16 de Maig de 1881.—Lo Director de secció, Orestes de Mora.

**BANCH DE VILANOVA.**—*Arribat lo cas previngut en l' art. 7 dels estatuts socials, lo Consell d' Administració d' aquesta Societat, en sessió d' aquesta fetxa, ha acordat que desde lo dia 4 del corrent se procedeixi al cambi dels recibos provisionals dels tres primers dividendos passius per los títols definitius de las accions en los punts següents:*

Vilanova y Geltrú: domicili social: de 9 á 1.  
Barcelona: Don Francisco Olivé y Alsina, Plassa

de Palacio, 16, segon, de 9, á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Valls: Don Rafel Castellort.

Vilanova y Geltrú primer de Maig de 1881.

Lo Administrador, Joseph Gassó.—P. A. del C. de A., Joseph V. Puig, Secretari.

## SECCIÓ COMERCIAL.

## TELEGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 20 Maig de 1881.  
Ventas de cotó 10,000 balas.  
Disponibile sostingut.  
Orleans 5 15 1/16  
Pernambuco 5 5/8  
Arribos de la semana 85,000 balas.  
Ventas pera el consum 76,000 balas.  
Nova-York 19 Maig.  
Cotó, 10 5/8  
Arribos 29,000 balas en 5 dias.

## CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 21 DE MAYO DE 1881.

Londres, á 90 d. fetxa, 48'45 per 5 ptas.  
Paris, á 8 d. vista 5'05 1/2 p. per id.  
Marsella, 8. d. vista 5'05 1/2 p. per id.

8 dias vista.		8 dias vta.	
Albacete...	3/4 dany.	Málaga...	3/4 dany
Alcoy...	3/8 »	Madrid...	5/8 »
Alicante...	5/8 »	Murcia...	5/8 »
Almeria...	5/8 »	Orense...	1 »
Badajoz...	1/2 »	Oviedo...	1/2 »
Bilbao...	1/2 »	Palma...	5/8 »
Burgos...	1 »	Palencia...	1 »
Cádiz...	5/8 »	Pamplona...	5/8 »
Cartagena...	5/8 »	Reus...	1/4 »
Castelló...	5/8 »	Salamanca...	1 »
Córdoba...	1/2 »	S. Sebastián...	5/8 »
Corunya...	1/2 »	Santander...	5/8 »
Figueras...	5/8 »	Santiago...	1/2 »
Girona...	5/8 »	Sevilla...	5/8 »
Granada...	7/8 »	Tarragona...	1/4 »
Hosca...	3/4 »	Tortosa...	3/4 »
Jerés...	5/8 »	Valencia...	3/8 »
Lleyda...	5/8 »	Valladolid...	7/8 »
Logronyo...	3/4 »	Vigo...	1/2 »
Lorca...	7/8 »	Vitoria...	3/4 »
Lugo...	1 »	Saragossa...	5/8 »

## EFECTES PUBLICS.

Tít. al port, del deute cons. int. 43'15 á 43'20 p.  
Id. id. exterior de 1887 24'50 á 25'60 p.  
Id. id. amortizable interior, 42'25 á 43'00 p.  
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 45'45 d. 45'35 p.  
Id. del Banch y Tesor, Serie int. 101'50 d. 101'75 p.  
Id. id. serie exterior 101'50 d. 101'75 p.  
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas 000'00 d. 000'00 p.  
Id. del Tresor Isla de Cuba. 97'50 d. 97'75 p.  
Bonos del Tresor 100'75 d. 101'00 p.

## ACCIONS.

Banch de Barcelona. 198'50 d. 199'00 p.  
Societat Catalana General de Crèdit 177'00 d. 178'00 p.  
Societat de Crèdit Mercantil. 52'00 d. 52'50 p.  
Banch Hispano-Colonial 89'75 d. 90'00 p.  
Real Com. de Canalizació del Ebro 12'50 d. 12'65 p.  
Ferro-carril de Barcelona á Fransa 142'50 d. 143'00 p.  
Id.—Almansa, Valencia y Tarragona 000'00 d. 000'00 p.  
Id.—Medina Samora y Orense á Vigo. 79'50 d. 80'00 p.  
Id.—Nort d' Espanya 114'00 d. 114'25 p.  
Id.—Madrid á Saragosa y Alicant. 000'00 d. 000'00 p.  
Id.—Valls á Vilanova y Barcelona 00'00 d. 00'00 p.  
Id.—id. id. id. 00'00 d. 000'00 p.  
Id.—Mollet á Caldes.  
Tran-via de Barcelona á Gracia.  
Id. de id. á Sans. 000'00 d. 000'00 p.  
Id. de id. á Sant Andreu.  
Id. del Ensanche.  
Aguas subterráneas del Llobregat. 60'00 d. 00'00 p.  
El Veterano, societat minera.

## OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal. 100'50 d. 100'75 p.  
Id. id. emisso 1.<sup>a</sup> Janer 1880. 98'50 d. 98'75 p.  
Id. Provincial. 105'00 d. 105'50 p.  
Fer-car. de Barc. á Saragosa 113'75 d. 114'50 p.  
Id.—id. Serie A. de 500 ptas. 83'00 d. 83'25 p.  
Id.—id. Serie B. de 475 ptas. 83'25 d. 83'50 p.  
Id.—Nort-Espanya prioritat Barcelona 66'50 d. 66'75 p.  
Id.—Tar. á Barna. y Fransa 108'00 d. 108'25 p.  
Id.—T. á M. y B. y de S. G. 1. 2 25 d. 102'50 p.  
Id.—Barcelona á Fransa per Figueras. 66'15 d. 66'45 p.  
Id.—Y minas S. Joan de las Abadesas. 93'65 d. 93'85 p.  
Id.—Grau á Alm. y Alm. á Val. y Targ. 43'15 d. 43'35 p.

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid París y Londres.

Madrid.—Consolidat interior... 23'60  
» Subvencions... 45'65  
» Amortizable... 43'65  
» Bonos... 101'40  
Paris.—Consolidat interior... 22'18  
» exterior... 23'75



## SECCIÓ DE ANUNCIS.

### ALS CONSUMIDORS DE MEL.

Lo confiter y comissionista, Anton Bellera, de Tremp, proporcionarà mel superior á preus molt còmodos. Tindrà especial gust en servir bé y barato á tots cuants li 'n fassin demadas.

### FÀBRICA

DE

## FARINA DE GALETA

Y PULVERISACIÓ DE TOTA CLASSE

DE

## MINERALS, DROGAS Y ARTICLES COLONIALS

MOTOR A VAPOR

De *RAFEL DEXEUS*. — Carrer de Sicília, núm. 187.

## BESCUITS VIÑAS

ADMETLLATS á la Canyella, á la Vainilla, á la Yema y al Llimó.

De venda en las confiterias y tendas de comestibles. — Diposit, 16, Avinyó núm. 16.

## GRANS SALONS DE FLORA.

Café restaurant y gran saló de ball, situat en la carretera de San Cugat mes amunt dels Jusapets.

Servey esmerat en lo local y á domicili; los que desitjin encomenar es-morsars ó dinars per tantas personas com vulguin, poden dirigir-se á la Ad-ministració d' aquest Diari, Fernando, 32, 1<sup>er</sup>, ab un dia d' anticipació.

## COMPETENCIA SENS RIVAL.

En la acreditada sabateria de Anton Oliveras s' han rebut 25,000 parells de calsat de totes classes, fabricat ab tota perfecció, y esmero segons los adelantos de las millors fàbricas d' Espanya, no habent reparat en sacrificis de cap especie al objecte de poder complaure á totes las personas en general.

Carrer dels Tres-Llits, núm. 6. — Barcelona..

## IMPORTANT

Lo acreditat *Gabinet de curacio* dels Drs. Costa y Monedero, ahont continuan tractantse per complet éxit totes las manifestacions sifilíticas y venéreas, herpes, enfermetats de la orina y el cancer de la matris, s' ha traspasat al Carrer de Mendizabal, 28, 2.

## ALS MALALTS

DE

## AFECCIONS HERPÉTICAS

ESCROFULOSAS Y SARNOSAS.

CONSULTAS DE 12 A 2.

ENSANCHE, Carrer del Consell de Cent, 414.

## FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la clase mélica contra la anemia, clorosis, estenuació, de bilitat, lencorrea, etc. Aventura 'ls demás preparats de torro per no tenir olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent fierat per los estòmcahs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al **Ferro Bravais**.

11. Al per major, Farmacia de Avinyó y Cases, plassa de la Llana, — Barcelona: Al detañ en quasi totes las farmacias. — Preu 3 pessetas pot.

## EL AGUILA.

PLASSA REAL,

NUM 13.

## GRAN BASAR DE ROBAS FETAS.

SURTIT ESPECIAL DE GÈNEROS PERA MEDIDA.

Sucursals en Madrid, Cadiz y Sevilla.

Ventas al per major y menor

PREUS FIXOS

## CASA DE CONFIANSA, PLASSA REAL 13

Queda completat lo grandió y variat assortit pera la present estació, lo mes vast, rich y barato que s' ha presentat, puig considerant que lo verdader negoci está en vendre molt y barato, per aixó s' han fet grans rebaixas en benefici del públich segons podrá veurer en la present nota de preus. — Los gèneros de las millors fàbricas.

Trajos complets de cotó, dril crú y colors de 40 á 110 rals. — Trajos complets de llana, melton, jergas y tricots de 80 á 280 rals. — Pantalons llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 28 á 430 rals. — Pantalons cotó, dril crú, blanch y colors de 14 á 50 rals. — Armillas llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 16 á 80 rals. — Armillas cotó, dril crú blanch y colors de 10 á 30 rals. — Armillas reps y piqués blanchs y colors de 20 á 50 rals. — Xaqués panyo elasticotin de 100 á 250 rals. — Levitas crusadas panyo y elasticotin de 170 á 320 rals. — Sachs y sobretodos de estiu y mitx temps de 80 á 300 rals. — Xaqués llana, tricot y jerga de 44 á 170 rals. — Americanas llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 44 á 170 rals. — Americanas cotó, dril crú, blanch y colors de 20 á 70 rals. — Xaqués y americanas alpaca orleans de 44 á 120 rals. — Batas piqué, batista y sederías de 60 á 140 rals. — Frachs panyo negre de 170 á 300 rals.

Tot construhit de nou y confeccionat ab la elegancia y esmero que tant te acreditat aquest grandió establiment, primer en sa classe en Espanya, y al nivell de las millors casas del Estranger, tant per sa organisació com per la bona confecció de prendas.

*Superioritat y puresa en tots los articles,  
procedents de la acreditada fàbrica*

DE

## D. ANTONI BRAGULAT.

## NOVA Y LUXOSA CERVESERIA-GAMBRINUS

Passatge de Arajol. — Lleyda.

Omitim fer pomposas promesas, convensuts de que 'l públich está cansat d' ellas y coneix lo que signifcan. Oferim si, dar repetidas probas á cuantas personas se dignin honrnarnos ab sa assistencia, de que conservarem lo bon nom y credit de la Casa RAGULAT, servint tots los nostres articles ab economía, puntualitat y esmero.

GASEOSAS, CERVESAS en CHOP y CANETS; SIFONS de carbónica y de diferents xarops.

Al per major y menor.

Passatge de Arajol, 1.<sup>a</sup> porta entrant per la carretera.



# BAUTISTA COSTA, DENTISTA.

## Doctor en medicina y cirugía dental.

Garantisa en tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressort.

Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraure los caixals.—LIBRERIA 10 y 12. pis segon.

# TRAJOS DE ENTRETENPS 8 DUROS

Á MIDA PER

Se garantisa la duració del género y permanencia del colorit de tots los del país, inclosos los trajos de 8 duros, tant com sos semblants extranjer, Entra-da lliure en la secció de géneros del país.

AL LLEÓ ESPANYOL, Rambla de Santa Mónica, 8.

# ANIS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots cuants son cone-guts fins avuy.

De venda en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

# VERMOHUT CATALA DE SALLÉS

PRIMER VERMOUHT ELABORAT EN ESPAÑA.

UNICH EN SA CLASSE.

Premiat ab medalla de plata per lo M. Iltre. Colegi de Farmacéu-tichs de Barcelona, ab medalla de bronce en Exposició Maritima de 1872 y Vinícola de Madrid de 1873 y ab varias medallas y distincions de mérit en quantas Exposicions ha concorregut. Recomanat per la M. Iltre. Academia de Medicina y Cirugia de Barcelona, Institut Mé-dich y varias altras Corporacions y Academias Médico Farmacéuti-cas, etc., etc.

Las personas aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vómits després de 'ls menjars, desgana, pesantés al ventrell, migranya, ma-laltias nerviosas (histéricas) y altras moltas que resultan de malas digestions, se veuran lliurats de las sevas dolencias ab l'ús moderat d' aquest utilíssim vi.—Llegeixis lo prospecte detallat que acom-panya á cada ampolla.

Al per major dirigir-se á la farmacia del doctor Botta, carrer de l'Argenteria, núm. 48, y al per menor en las principals farmacias de Espanya.

NOTA.—Per evitar las falsificacions é imitaciones que s' han fet d' aquest preciós vi, recomaném que s' exigeixi en cada ampolla la fir-ma y rúbrica de son autor.

## TELÉGRAMAS PARTICULARES.

**Madrid, 22 á las 5 '15 tarde.**—S' ha verificat la solemnitat literaria en la Universitat, presidida pe 'l Rey, distribuhintse 'ls premis ab lo ceremonial de costum. Hi han assistit representants de la premsa portuguesa y del Claustre Universitari de Oporto.

En las tempestats d' ahir caigué un llamp que incendiá la cúpula de la iglesia de Santa Maria de la Alhambra de Granada, causant destrossos en la torre é inutilisant la tradicional campana.

**Madrid, 22 á las 8 nit.**—La Gaceta publica los reals decretos nombrant al senyor Gasset y Astine vis-president de la comissió para la reforma admi-nistrativa; jubilant al senyor Cancio Villamil; aprobant las suspensions de alguns concejals de las provincias de Málaga y Tarragona; declarant netas las procedencias del territori comprés entre Balicun y Senegal y varios indults.

**Paris 22.**—Lo Sultá ha acceptat la mediació de l' Alemania en la qüestió franco-tunecina, acordant definitivament la forma para la entrega dels territoris cedits á la Grecia.

Lo dissapte los grechs ocuparán Larissa.

**Roma 22.**—Continua la crisis. Lo rey confe-renciá ab los senyors Mancini y Farini, sense que fins ara cap d' ells hagi rebut l' encarrech de for-mar gabinet.

## AFECCIONS METEOROLOGICAS.

### BARCELONA.

Dia.	Hora.	Termómetro Centigrado.	Barómetro Aneróide.	Higrómetro Sausure.
21	10. n.	16	763	83
22	7. m.	14	763	84
>	2. t.	25	765	80

## ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntad del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmácia, carrer de Sant Antoni Abat, núm. 25.

**GÉNEROS** de punt del país y estrangers, de Madalena Piella de Agnes, Quintana 12. entrant per lo carrer de Fernando VII: unitament se despatxa 'ls dias laborables.

## FUMADORS

En lo bé de vostra salud demaneu en totas parts lo acreditat papé de Jaramago, fabricat per sa únich in-ventor en Espanya, Conrat Valadia, ab la nova marca registrada, que tinch interés en presentar al públich per que s' enteri del cambi de marca en be dels meus favoreixedors.

Unich dipòsit en ESPANYA, Ra-mon Aymerich, carrer de Sant Pau, núm. 1, Barcelona.

EN CAP PART COM EN LA RELLOTJERIA del Carrer de Ponent, 1, cantonada al carrer del Carme, se fan las composturas molt baratas, per dificiles que sigan, aseguránles per un any.

## FRANCISCO NEL-LO SERRA.

Carbons minerals inglesos per to-tas las industrias. Especialitat en los carbons para las fornals. Guanos legitims del Perú. Sofres refinats en torres y móltas.

TARRAGONA.



## COMPANYIA HISPANO-FRANCESA.

### LINEA DE VAPORS

ENTRE CETTE Y 'LS PORTS ESPANYOLS DEL MEDITERRA.

Director: Mr. H. MARTIN.—CETTE.

Vapors	Toneladas	Capità
VILLE de CETTE	1700	Michel.
CATALUÑA	1700	— Torrens,
SAN JOSE	1000	— Pi.
NAVIDAD	1000	— Rodriguez,
ADELA	200	— Gervais.

Aquestos vapors construhits segons los últims modelos, reuneixen las meyllors condicions pe-ra la carga y comoditats para 'ls pasatjers.

### SORTIDAS DE BARCELONA.

Pera CETTE... Tots los dimars y tots los disaptes Pera VALENCIA, ALICANT, CARTAGENA, ALMERÍA Y MÁLAGA. Tots os diumenges.

Consignataris senyors **Ponseti y Robreño**, Llauder, 1, entressol.

Dirigirse en Cette á **Mr. Bmy. Rigaud.**

### LLEYDA.

Dia.	Hora.	Termómetro Centigrado.	Barómetro Aneróide.	Higrómetro Sausure.
21	10. n.	21 2/5	752 18	20 1/5
22	7. m.			
>	2. t.	19 3/5	752 120	15 2/5

### TARRAGONA.

Dia 22	Barómetro.	Termómetro tipo.	Vent.	Anemómetro
9. m.	769	22	S. E.	0'1
3. t.	768	23	S. E.	0'0

SOL.—Ix á 4h 36' M.—Se pon á 7h 17' T. LLUNA.—Ix á 1h 37' T.—Se pon á 11h 38' M.

Imp. de Oliveres, á c. de Xumetra, Sta Madrona 7.